„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába."

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY®

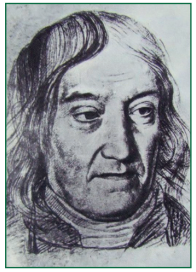

BOLYAI FARKAS

2026/27.
KÖRZETI FORDULÓ
9. OSZTÁLY

BOLYAI JÁNOS

A rendezvény fővédnökei:
Prof. Dr. FREUND TAMÁS akadémikus, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja
Dr. AÁRY-TAMÁS LAJOS, az Oktatási Jogok Biztosa

A feladatsorok összeállítói:
MARTON ÁGOTA FLÓRA középiskolai tanár
PAPP ISTVÁN GERGELY középiskolai tanár

A feladatsorok lektorálói:
KEREKES BARNABÁS középiskolai tanár
KAPOSINÉ BODÓ ANNA középiskolai tanár

A honlap és az informatikai háttér működtetői:
CSUKA RÓBERT villamosmérnök
LŐRINCZ RÉKA ERZSÉBET középiskolai tanár

A verseny megálmodója:
NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

http://www.bolyaiverseny.hu/magyar912

A feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

1. Helyesen, illetve helyesírási hibával soroltunk fel szavakat. Azokat a kifejezéseket jelöljétek meg, amelyek megfelelnek a helyesen írt szavak valamelyikének!

légyott, menetérti, civódás, cók-mók, ízibe

(A) *retúr* **(B)** *poggyász* **(C)** *menten* **(D)** *randevú* **(E)** *perpatvar*

2. Mely kifejezéseket lehet külön is, és egybe is írni?

(A) *részt vesz* **(B)** *tovább áll* **(C)** *tanár úr* **(D)** *jól esik* **(E)** *olasz tanár*

3. Olvassátok el az idézetet, majd jelöljétek meg az igaz állításokat!

„A páter-gvárgyián abban a helyben megértette a dolgot, és annyi könyvet ígért nekem, hogy annyit egész télen sem tudok majd elolvasni. Azt is beígérte, hogy Márkus fogja kihozni szekérrel; s aztán figyelmeztetett, hogy legyünk békességben, nehogy felidézzük ismét a világháborút.”

(A) *Az idézett mű szerzője a Székelyföldön született.*

(B) *Az idézett jelenetben a címszereplőnél csíksomlyói szerzetesek vannak.*

(C) *Azért ígérnek neki könyveket, mert az ő könyveit elégették.*

(D) *Márkus a történet végére betegségben meghal.*

(E) *A regény az 1940-es évek második felében játszódik.*

4. Melyik hiányos szólást lehet kiegészíteni valamilyen színnel?

(A) *lekap a . . . . körméről* **(B)** *. . . . ágra vergődik*

(C) *lehord a . . . . földig* **(D)** *. . . . kapukat dönget*

(E) *hátravan még a . . . .leves*

5. Egy jól ismert magyar versből idézünk szavakat. Melyekben érvényesül valamelyik (teljes vagy részleges) hasonulás törvénye?

(A) *kezemmel* **(B)** *érkeztem* **(C)** *riadtan*

(D) *pusztulásán* **(E)** *miért*

6. Melyik verset írta az előző feladatban megidézett költemény szerzője?

(A) *Születésnapomra* **(B)** *Ádáz kutyám* **(C)** *Ki viszi át a Szerelmet*

(D) *Milyen volt…* **(E)** *Góg és Magóg fia vagyok én…*

7. Mely hiányos szavak, szóalakok egészíthetők ki egy zöngés-zöngétlen mássalhangzópár tagjaival? Például: *ra_* → *ra**g**, ra**k***.

(A) *_agad* **(B)** *ro_og* **(C)** *_ebes* **(D)** *ré_* **(E)** *_aj*

8. Jelöljétek meg az alábbi versrészlettel kapcsolatos igaz állításokat!

„és kellene még aztán millió:
tréfás-lila, bor-színű, néma-szürke,
szemérmetes, szerelmes, rikító…”

(A) *Az idézett vers egy a költő gyerekkorát megidéző versfüzér része.*

(B) *E vers fő motívumai a színek és az írás.*

(C) *Az idézetben van példa jelre és képzőre.*

(D) *A részlet tartalmaz szinesztéziát.*

(E) *A vers költője rendszeresen publikált a Nyugat című folyóiratban.*

9. Azokat a szavakat, meghatározásokat jelöljétek meg, amelyeknek a megfelelője lehet egy (akár toldalékos) azonos alakú szó!

Például: *gödör* → *verem* (a másik jelentése: *’ütöm’*)

(A) *a mélybe hajít* **(B)** *régi zsinóros kabát* **(C)** *védő, borító üveg*

(D) *égéstermék* **(E)** *kenyérből levágott darab*

10. Híres magyar versekből idézünk. Melyik verssor hexameter?

(A) *Ti nem akartok semmi rosszat…*

(B) *Nagy szárnyadat borítsd ránk virrasztó éji felleg.*

(C) *Bús düledékeiden, Husztnak romvára megállék…*

(D) *Én sem volnék, ha nem volnál…*

(E) *Magyarok voltak Magyarország nélkül…*

11. Milyen szófajú szavakra van példa az előző feladat idézeteiben?

(A) *névutó* **(B)** *visszaható névmás* **(C)** *határozói igenév*

(D) *kötőszó* **(E)** *melléknévi igenév*

12. Mely szópároknak lehet mindkét tagja felszólító módú ige?

(A) *jer – elmehetsz* **(B)** *aludjék – siessünk* **(C)** *kell – légy*

(D) *gyerünk – tessen* **(E)** *vigyázz – játszanak*

13. Milyen mondatrészek, szószerkezetek vannak az alábbi mondatban?

Eközben a szertartást végző táltos átszellemülten mormolt valami ősi imát Istenhez áldásért és a jövő esztendő bő terméséért.

(A) *Tárgy bővítményeként jelző.* **(B)** *Jelző bővítményeként tárgy.*

(C) *Két mellérendelt határozó.* **(D)** *Okhatározó birtokos jelzője.*

(E) *Az állítmány bővítményeként állapothatározó.*